



د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

حسن خط

خلورم ټولگی

د چاپ کال ۱۳۹۰ هـ. ش.

Ketabton.com



د پوهني وزارت

د تعليمي نصاب، د ټيكنوژي د روزني

او د ساينس د مركز مهميت

د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي

کتابونو د تاليف لوی رياست

حسن خط

خلورم ټولگي

د چاپ کال ۱۳۹۰ هـ. ش.

الف

د کتاب د تالیف، څېړني او تدقيق کمیټې

لیکوالان:

۱. محمد ظاهر ظاهري د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دپارټمنټ امر.
۲. عبدالجلیل آخندزاده د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دپارټمنټ علمي غړی.
۳. ژباورنکی: سید انور میچن خیل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دپارټمنټ علمي غړی.

نایید او مطالعه:

ملي شورا:

– د ولسي او مشرانو جرگو د دیني چارو، پوهني او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د څېړني او تدقيق کمیټې:

د علومو اکاډمۍ:

- سرڅېړونکی عبدالواجد واجد د علومو اکاډمۍ د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.
- ډکړیا ملاتړ د علومو اکاډمۍ د ژبو او ادبیاتو د مرکز علمي غړی.
- د کابل پوهنتون:
- پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.

د پوهني وزارت:

۱. سعادالدین شپون د پوهني وزارت سلاکار.
 ۲. نفیسه پوپلزی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دپارټمنټ علمي غړي.
 ۳. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دپارټمنټ علمي غړی.
 ۴. احمد شفیق برنایار د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکی.
 ۵. باقیس احمدی د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکی.
 ۶. فرحیار د هنرونو د مسلکي لیسې ښوونکی.
- د محتویاتو، ژبې، سیاسي، فرهنگي، او دیني برخو د څېړني او کره کتبي کمیټې:
- ډاکټر عطاء الله واحیدار د پوهني وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئیس.
 - ډکټر محمد یوسف نیازی د پوهني وزارت سلاکار.
 - د مؤلف مرستیال محمد سهراب دیدار.

د څېړني او تدقيق د کمیټه:

- ډکټر اسدالله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزني او د ساینس مرکز مین
- ډکټر شبر علي ظریفی د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤول
- د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر گلستانی د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



ملي سرود

دا وطن افغانستان دی دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د ثورې هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي پامپریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل خلیږي لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به لکه زره وي جاویدان
نوم د حق مودی رهبر وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهني دوزیر پيغام

ګرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعليمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکي دی، چې د علمي پرمختګ او ټولني د اړتیاو له مخې رامنځته کېږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنيزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعليمي نصاب هم علمي او رضنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعليمي نصاب د سياسي بدلونونو او د اشخاصو د نظريو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتيب شوی دی. علمي ګټورې موضوعگانې پکې زياتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځيدلې ده.

هيله من يم دا کتاب له لارښوونو او تعليمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د ميتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو ميندې او پلرونه هم د خپلو لوږو او زامنو په باکفېته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هيلې ترسره شي او زده کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعليمي نصاب په رضنده پلي کولو کې ستره دنده او دروند مسؤوليت لري.

د پوهنې وزارت تل زيار کاږي چې د پوهنې تعليمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دين له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاکې حس په ساتلو او علمي معيارونو سره سم د ټولني د څرګندو اړتیاو له مخې پراختيا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصيتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له ميندو او پلرونو څخه هيله لرم چې د خپلو نظريو او رضنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لايښه تاليف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتيب کې ښې مرسته کړې، له ملي او نړيوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعليمي نصاب په چمتو کولو او تدوين او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې ښې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفيق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د پوهنې وزير

د څلورم ټولگي د حسن خط مضمون لړ ليک

مخ	شمبر
۱	لومړی لوست :
۲	دوهم لوست :
۳	درېم لوست :
۴	څلورم لوست :
۵	پنځم لوست :
۶	شپږم لوست :
۷	اووم لوست :
۸	اتم لوست :
۹	نهم لوست :
۱۰	لسم لوست :
۱۱	يوولسم لوست :
۱۲	دو لسم لوست :
۱۳	ديار لسم لوست :
۱۴	څار لسم لوست :
۱۵	پنځه لسم لوست :
۱۶	شپاره سم لوست :
۱۷	اوه لسم لوست :
۱۸	اتلسم لوست :
۱۹	نولسم لوست :
۲۰	شلهم لوست :
۲۱	يو ويشتهم لوست :
۲۲	دوه ويشتهم لوست :
۲۳	دروويشتهم لوست :
۲۴	څلور ويشتهم لوست :
۲۵	پنځه ويشتهم لوست :
۲۶	شپږ ويشتهم لوست :

۲۷	او ه ویشتم لوست
۲۸	اته ویشتم لوست
۲۹	نه ویشتم لوست
۳۰	دیرشم لوست
۳۱	یو دیرشم لوست
۳۲	دوه دیرشم لوست
۳۳	درې دیرشم لوست
۳۴	څلور دیرشم لوست
۳۵	پنځه دیرشم لوست
۳۶	شپږ دیرشم لوست
۳۷	او ه دیرشم لوست
۳۸	اته دیرشم لوست

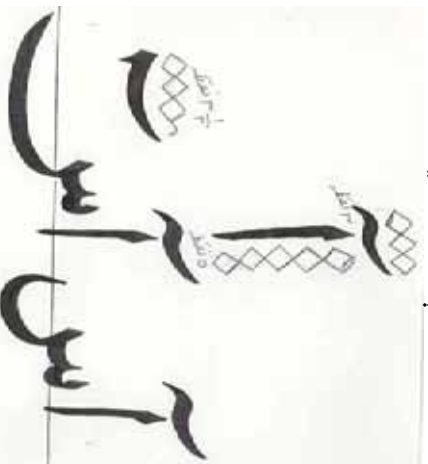
لومړی څپرکی لومړی لوست د نسخ خط څو توري کلمې

آس

موخه: د مد توری او د آس د کلمې له سمو بېلګو سره د زده کونکو
آشنا کول.

پوښتني:

۱. د مد توری څه ډول شکل لري؟
۲. آس د انسانانو په ژوند کې څه رول لري؟



فعاليت:

زده کونکي دې د کوسي په خط د آس کلمه او د مد توری د نې په قلم څو واره تمرین
کړي.

گران ښوونکی دی:

د زده کونکو له څراغونو وروسته د پورتنيو پوښتنو سم ځوابونه زده کونکو ته وړايي
او د آس کلمه د ټولګي په توره تخښه ورته وليکي، تر څو دوی د قلم حرکته زده کړي.
د دوی کارونه تر نظر لاندې ونيسي او و دې هڅوي.

د آس کلمه تمرین کړئ!

کورنۍ دنده:

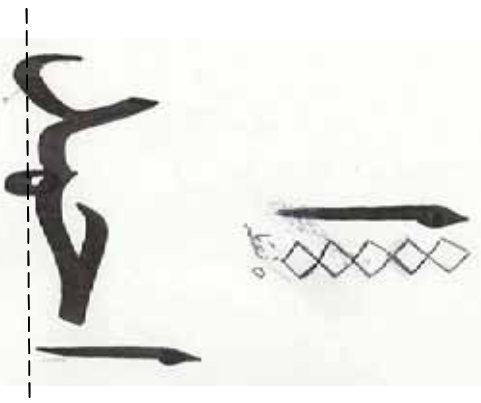
دویم کورس

احمد

موضوع: دیکو په واسطه د الف د توري اندازه او د احمد له کلمې د سمو لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- ۱- د احمد کلمه له څو تورو څخه جوړه شوي ده؟
- ۲- احمد د کوم پیغمبر نوم دی؟



فعالیت:

زده کونکي دې د الف توري له اساسونو سره مشق کړي او بیا دې د احمد کلمه مشق او تمرین کړي.

ګران ښوونکی:

تاسې پوهیږئ چې د الف توري د پنځو ټکو په اندازه دی، چې دې ته د خط اساسات وايي په دې برخه کې زده کونکو ته معلومات ورکړئ. د دوی د نې فلمونه جوړ کړئ او لازمه لارښوونه ورته وکړئ!

کورنۍ دنده:

په نې قلم، پنسل او خود کار قلم پورته کلمه تمرین کړئ!

درېم لوست باران

موضوع: د (ب) د توري دډکي ايښودنه او د کرسې په خط د باران د کلمې له سمو لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د ب توري څو ډوله ليکل کيږي؟
۲. د کال په کوم فصل کې باران ډير اوري؟

باران باران

فعاليت:

زده کوونکي دې د کرسې په خط پرترتي، کلمه د نې په قلم مشق او تمرين کړي.

گوانه ښوونکيه:

د ب د توري په سر چې کومې نقطې ايښودل شوي دي د همدې توري اندازه او اساسات دي، چې ددې ټکونه بايد نه کم وي او نه زيات. زده کوونکي بايد داسې وروزل شي چې دا ټکي د خط د لېکلو په وخت کې هميشه په پام کې ونيسي.

پورته کلمه د نې په قلم، پينسل او خود کار تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

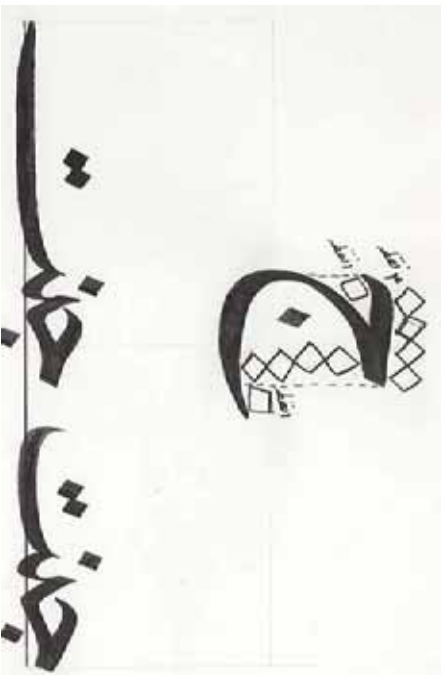
څلورم لوست

جذبت

موضوع: د ((ج ح)) دتوري اساسات او د جنت د کلمې له سمون لیکلو سره
د زده کورونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د جنت په هکله يوه جمله ويلي شى؟
۲. د ج توري په څو ټکو ليکل کيږي؟



فعاليت:

زده کورونکي دې د **ج** د توري په اساساتو او د جنت د کلمې په اړه خبرې وکړي او بيا دې پورتنۍ کلمه د کرسې په خط د نې په قلم تمرين کړي.

گوانه ښونکيږه:

د ج د توري د اساساتو او د جنت د کلمې په اړوند زده کورونکو ته معلومات ورکړئ او د مشق او تمرين په وخت کې ورته لازمه لارښوونه وکړئ!

کورنۍ دنده:

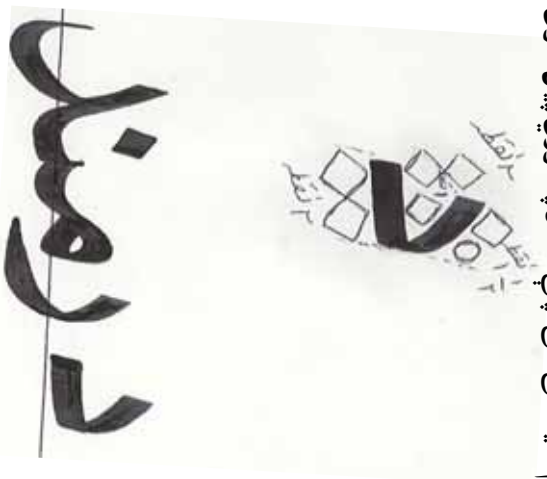
د جنت کلمه په پينسل او خود کار قلم تمرين کړئ!

پنجم لوست درمند

موضوع: د ((د د)) د توري د ټكي اېښودو او د درمند له كلمې د سمو لېكلو سره د زده كورونكو آشنا كول.

پوښتي:

۱. درمند څه ته وايي؟
۲. دڅو كلمو نوم اخیستی شی چې د دال په توري پیل شوی وي؟



فعالیت:

زده کورنګي، دې د ښورنګي په مرسته په خپلو کتابچو کې د نې په قلم درمند کلمه تمرین کړي. د دال توري د کتاب له مخې د ټکو د اېښودلو سره سره څو ځلي د کورګي په قلم مشق کړی.

ګران ښوونکی دې:

د دال توري چې په ټکو ښودل شوي دي او د نې د قلم حرکتونه چې په پورته کلمه کې ښودل شوي دي زده کورنګو ته وروښيي.

د درمند کلمه په خود کار قلم او پنسل تمرین کړی!

کورنۍ دنده:

شپږم لوست رنج

موخه د (ر) دتوري ټکي ايښودنه او د کړسي په خط د رنج د کلمي له سمو لېکلو سره د زده کړونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د رنج د کلمي لومړنی او دوستی توري کوم دي؟
۲. کوم رنجنونه ډير خطرناک دي؟



فعاليت:

زده کړنکي دي د رنج کلمه له اساساتو سره په نې قلم مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دي:

د ((ر)) توري د حرکت او اساساتو د ارزښت او د رنج د کلمي په اړه زده کړونکوته معلومات ورکړي او د نې قلم حرکتونه په عملي توګه ورته وښيي.

زده کړونکي دي د رنجنونو په اړه له خپلو لويانو څخه معلومات ترلاسه کړي. بيا دي پورته کلمه په پنسل او خود کار قلم تمرين کړي.

کورنۍ دنده:

اووم کوست

سپیر

موخه : د کړسي په خط د سير د کلمې د سمو لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کيدل.

پوښتني:

۱. د سير کلمه له څو تورو څخه جوړه شویده؟
۲. د نسخ خط لېکل درته په زړه پوري دي! که وي و لې؟



سپیر

فعالیت:

زده کوونکي دي د سير د کلمې په هکله خبرې و کړي او بيا دي د نې په قلم هغه مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دي:

د ((س)) د توري د ټکو په اښودنه کې له زده کوونکو سره مرسته وکړي او بيا پورتنی فعالیت په دوی باندې سرته ورسوی او د سوالنو ځوابونه په صمیمانه فضا کې ورته وړاني.

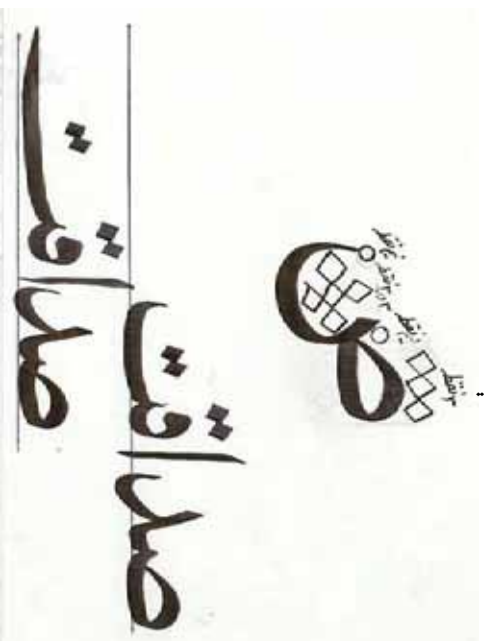
کورنی دنده: د کړسي په خط تمرين وکړئ!

اتم کوست صد اوقت

موضه: د ((ص)) توری د اساماتور او د صداقت د کلمې له سمبولیکو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. صداقت له وگړو په ژوندانه کې څه ارزښت لري؟
۲. د صداقت کلمه ولې تمريڼوۍ؟



فعاليت:

زده کونکي دې په ډلو ورپېشل شي او داسې کلمې دې پيدا کړي چې د ((ص)) په توري پيل شوي وي هغه دې مشتق او بيا دې د هرې ډلې لیکني د ټولگي مخکې ته راوړي او نورو ته دې وښيي.

گران ښوونکی دې:

د صداقت د کلمې ښېگڼې زده کونکو ته ورواښي او د پورتنۍ کلمې د لېکلو په وخت کې دې ورسره مرسته وکړي.

کورنۍ دنده:

د نۍ په قلم او خود کار قلم تمرین وکړئ!

نهم اوست

طاهر

موضوع: د ((ط)) توری د تکر اینبوندلو او د کړسي په خط له سمو لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتني:

- ۱- د ((ط)) توری له کوم توري نه مخکې راغلی دی؟
- ۲- د ((ط)) توری د کړسي خط کو مې خواته راځي؟



طاهر

فعاليت:

زده کونکي دې د ((ط)) توری له اساساتو سره او د طاهر کلمه له اساساتو پرته په نې قلم مشق کړي.

گران ښوونکی دې:

د تړلگي په توره تختبه زده کونکو ته د قلم حر کتنه وروښيي.
د ((ط)) توری د اساساتو او د طاهر د کلمې د سمو لیکلو په اړوند معلومات وړاندې کړي.

په خود کار قلم او پینسل مشق او تمرین وکړئ!

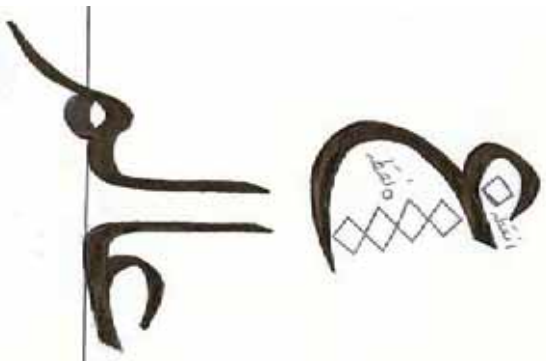
کورنۍ دنده:

اسم کوست عالم

موضوع: د ((ع)) د توري د ټکو اېښودني او سسمو لېکلو سره د زده کونکو آشنا کېدل.

پوښتني:

۱. چاته عالم ويلي شي؟
۲. د ع د توري کاسه د کړسي د خط کو مي خوا ته راځي؟



عالم

فعاليت:

د پورتي سر خط له مخي په نې قلم مشق او تمرين وکړئ!

گران بوونکی دي:

لومړی زده کورنکو ته د عالم په هکله معلومات ورکړي او بيا دې پورتي فعاليت پرې سرته ورسوي.

په نې قلم، پېنسل او خود کار قلم تمرين وکړئ!

کورنۍ دنده:

یو لسم لوست

فرهاد

موضوع: د ((رف)) توري ټکي ايښودنه او د فرهاد د کلمې د لېکلو له طريقې سره د زده کړونکو بلنيدل.

یوښتني:

- ۱- د فرهاد کلمه له څو تورو څخه جوړه شوي ده؟
- ۲- د فرهاد د کلمې لومړی او وروستی توري کوم دي؟



فرهاد

فعالیت:

زده کړونکي دې دفرهاد او د هغې د سيمو لېکلو د طريقې په هکله فکر وکړي بيا دې د ((ف)) توري د ټکو ايښودلو سره او د فرهاد کلمه څو واره مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

د ټولگي په توره تشخه د قلم حرکتونه زده کړونکو ته ولېکي او د هر حرکت په وخت ورته ورواښي چې په ښوړه څير کتيا ستاسي لاس او لېکني ته وگوري تر څو دوی د قلم په حرکتونو و پوهيږي.

زده کړونکي دې په پينسل او خود کار قلمونو دفرهاد کلمه

تمرين کړي.

کورنۍ دنده:

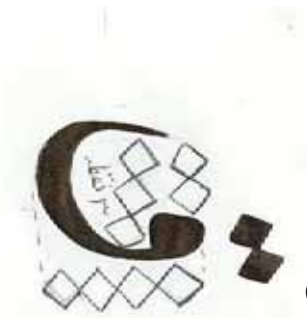
دو و اسم کو ست

تھار

موظف: د ((ق)) توري د ټکي ايښودني او د کوسي په خط باندي د قهار د کلمي د سمو لیکلو له طريقي سره آشنا کيدل.

پوښتني:

- ۱- د کلمي په سر او مینځ کي د ((ق)) توری څه شکل غوره کوي؟
- ۲- قهار د چا نوم دی؟



تھار

فعاليت:

زده کوونکي دې د ((ق)) توري او د قهار د کلمي په هکله په خپلو کي سره وغوږېږي او بيا دې په نې قلم دغه کلمه مشق او تمرين کړي.

گران بوونکي دي:

د ټولگي په توره تختنه د قلم حرکتونه زده کوونکو ته وروښيي او د هغې معني دي ورته وروايي او د پوښتنو سم ځوابونه ورته ورايي .

د کوسي په خط باندي پورته کلمه په پنسل او خود کار قلم تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

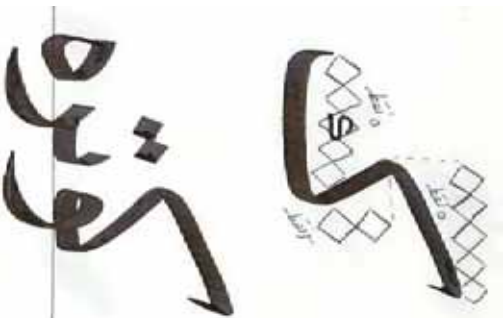
د یار لسم لوست

کوټه

موضوع: د ((ک)) د توري د ټکو اېنسودني او دکوتري د کلمي د لیکلو له طریقې سره آشنا کیدل.

پوښتني:

- ۱- داسې څو کلمي ووايي چې لومړی توری يې «ک» وي؟
- ۲- کوټره د څه شي پیغام وړونکي ده؟



فعايت:

زده کونکي دې د کوتري او د هغې د لیکلو د طریقې په اړه سره وغږیږي او د خبرو پایلې دې د ټولگيو لپاره په وړاندې ووايي او بیا دې په نې قلم مشق او تمرین وکړي.

گران بوونکی دي:

د پورتنه پوښتنو سم ځوابونه زده کونکو ته ووايي. همیشه يې بنسټلو لیکلو ته وهڅوی چې وړتياوې (استعدادونه) يې وده وکړي.

په نې قلم، پېنسل او خود کار مشق وکړئ!

کورنۍ دنده:

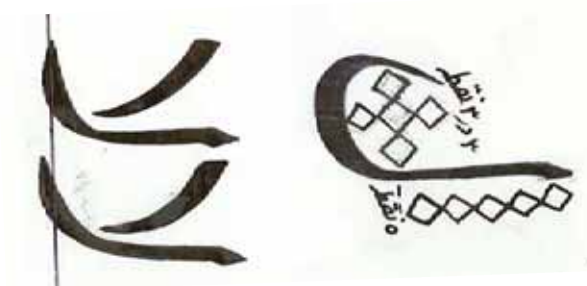
ځوار لسم لوست

لالا

موخه: د ((ل)) دتوري د ټکوايښودني او د کړسي په خط د لالا د کلمي له سمو لېکلو سره آشنا کيدل.

پوښتني:

- ۱- د دوو لاملونو ترمنځ کوم توري پروت دي؟
- ۲- لالا چاته ويلي شو؟



فعاليت:

زده کورنکي دي د نې په قلم پورتنۍ کلمه د کړسي په خط تمرين کړي.

گلرانه ښوونکيه:

زده کورنکي سره راټول کړئ او په يوه سپين کاغذ کې پورته کلمه داسې وليکئ چې د قلم هر حرکت ته دوی متوجه کړئ ترڅو په عملي ډول د نسخ خط په لارو چارو او د قلم په حرکتونو پوره شي او بيا دغه فعاليت ورباندې سرته ورسوئ.

د نې په قلم، پنسل او خود کار قلم تمرين

وکړئ

کورنۍ دنده:

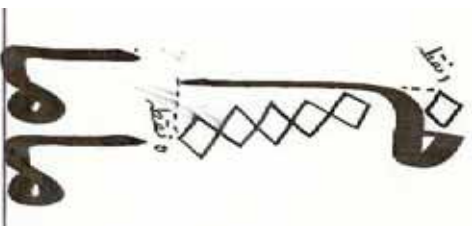
پنجسم لوست

ماما

موضوع: د (م) د توری داسساتو او د کرسی په خط باندې د ماما د کلمې له ښکلې لېکلو سره د زده کونکو آشنا کېدل.

پوښتني:

۱. ماما چاته وپل کېږي؟
۲. د ماما کلمه له څو تورو څخه جوړه شوي ده؟



فعاليت:

زده کونکي دې د ټکو ايښودنې او د ماما د کلمې د لېکلو په سمه طريقه وغږېږي او بيا دې په نې قلم پررتي، کلمه مشق کړي.

گوانه ښوونکيه:

تاسي پوهېږئ چې د هرې کلمې د لېکلو په وخت کې د قلم حرکتونه بدلون مومي، نو لازم يې گڼو چې په بيا بيا درته ورواږو چې د قلم حرکتونه د زده کونکو پام ورواړوي. تر څو د دوي استعدادونه وده وکړي او د حسن خط اساسات په ښه وجه زده کړي.

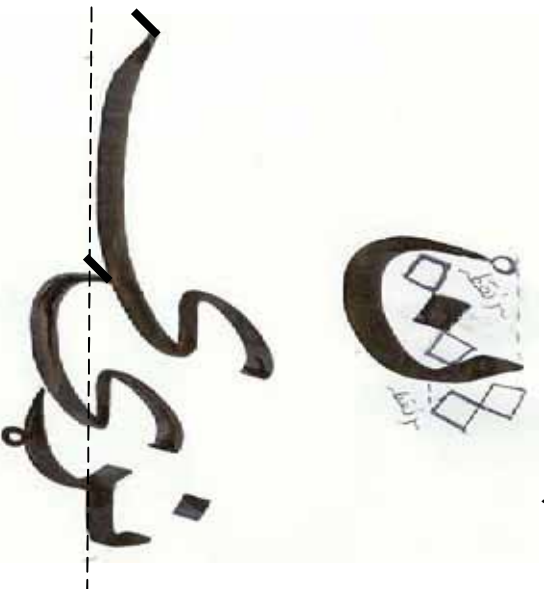
کورنۍ دنده: د کرسی په خط په پينسل او خود کار قلم تمرين وکړئ!

شپار سم لوست نړۍ

موضوع: د ((ن)) د توري د ټکي ايښودنې او د نړۍ د کلمې د سمو لېکلو له طريقې سره آشنا کيدل.

پوښتني:

- ۱- افغانستان د نړۍ په کومه وچه کې پروت دی؟
- ۲- د نړۍ کلمې ته جمله جوړه کړئ؟



زده کوونکي دې د (ن) توري ټکي ايښودنه او د نړۍ کلمې ته په غور وگوري او بيا دې په نې قلم پورتنۍ کلمه تمرين کړئ!

گران ښوونکي دې:

د لېکلو او د قلم د حرکونو په اړه زده کوونکو ته لازمه لارښوونه وکړي او د نړۍ کلمه دې د ټولگي په توره تخښه وليکي ترڅو دوي ښکلې ليک زده کړي.

پورتنۍ کلمه د کرسې په خط مشتق او تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

او و لسم کوست واټن

موضه: د ((و)) د توري د ټکي ايښودنه او د واټن د کلمې له لیکلو له طريقې سره آشنا کيدل.

پوښتني:

۱. واټن څه ته وايي؟
۲. په لاندینۍ کلمه کې د ((ن)) او الف تورو تر منځ کوم توري پروت دی؟



واټن واټن

فعاليت:

زده کورنکي دې د ((و)) د توري ټکي ايښودنه او د واټن کلمې ته په څير وگوري او بيا دې هغه د کرسې په خط مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکي دې:

د ټکو ايښودلو او د واټن د کلمې په هکله زده کونکو ته معلومات ورکړي.

اتلسم لوست

هیلې

موضوع: د ((ه)) د توري ټکي ايښودنه او په کرسې خط باندي د هیلې. د کلمې له لېکلو سره آشنا کيدل.

پوښتني:

- ۱- د هیلې په هکله څه معلومات لری؟
- ۲- د هیلې کلمه د له کومو تورو څخه جوړه شوي ده؟



هیلې

فعاليت:

زده کورنکي دې په ډير غور د ((ه)) توري ټکي ايښودنه په پام کې ونيسي او بيا دې په نې قلم پرورتي. کلمه څو څو ځلي مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

د ((ه)) د توري له ټکو ايښودنی سره زده کورنکي بلد کړي او هڅه دې وکړي چې داسې ښکلې ليکونه وليکي چې ټکي ايښودنه پکې مراعات شوي وي او دا کار يې بايد عادت وگرځي.

کورنۍ دنده: په خود کار او پينسل قلمونو تمرين وکړئ!

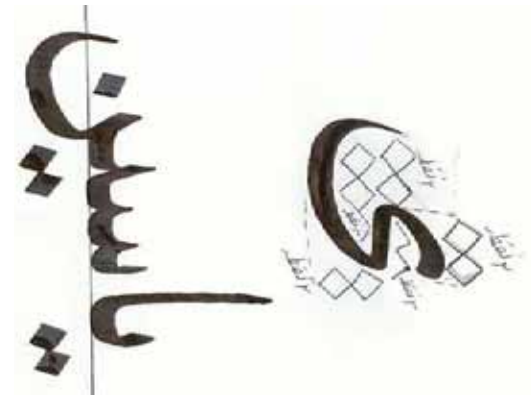
نواسم کوست

ياسين

مورخه: د ((ی)) د توري ټکي ايښودنه او د کرسې په خط د ياسين د کلمې له لېکلو سره آشنا کيدل.

پوښتني:

- ۱- د ياسين کلمه له کو مو تورو څخه جوړه شوي ده؟
- ۲- د خط د لېکلو په وخت کې څه احساس درته پيدا کېږي؟



فعاليت:

د ((ی)) د توري ټکي ايښودنه په پام کې ونيسئ او په نې قلم د ياسين کلمه مشق او تمرين کړئ او هڅه وکړئ چې توري د کرسې په خط سم وليکئ.

گران ښوونکی دي:

د حسن خط له مضمون څخه موڅه داده چې زده کوونکي له ښايسته لېکلو سره عادت شي ځکه چې دا مضمون د ټولو مضمونونو بنسټ تشکيلوي. تاسې بايد د ښکلې خط په زده کړه کې له زده کوونکو سره مرسته وکړئ او پورتني فعاليت ورباندې سرته ورسوئ!

پورتنۍ کلمه د نې په قلم څو واره تيرين کړئ!
کورنۍ دنده:

دویم څپرکی شلم لوست آلو

د نستمليق خط څو توريزي کلمي

مو څه: د مد توری او د آلو د کلمي له سمو لېکلو سره د زده کوونکو
آشنا کول

پوښتني:

۱. د مد توری د کومو تورو پر سر لیکل کېږي؟
۲. د ناو لې آلو خورل څه زیان لري؟



فعالیت:

زده کوونکي دې د پورتنې مشق له مخې د حسن خط په کتابچو کې په نې فلم
مشق او تمرین وکړي او د مد توری دې څو ځلي مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دي:

زده کوونکو ته د مد او آلو د کلمي د سمو لېکلو په اړه لارښوونه وکړي. دوی ته
د پاکو او ناپاکو شیانو د خورلو په هکله چې د انسانانو په ژوند کې څه اغیزې لري
معلومات وړاندې کړي.
د مد د توري او د آلو د کلمي د سمو لېکلو په وخت کې ورته لازمي لارښوونې وکړي.

د آلو کلمه تمرین کړئ!

کورنۍ دنده:

یوویشتم اوست

اوب

موخه: د الف د توري اندازه په ټکو او د ادب د کلمي له سمو لیکلو سره د زده کوونکو آشنایی.

پوښتني:

۱. د ادب کلمه له څو تورو څخه جوړه شوي ده؟
۲. د الف توری د څو ټکو په اندازه لیکل کیږي؟



فعالیت:

زده کوونکي دې د الف توری له اساساتو سره او د ادب کلمه څرځلي په نې قلم په اړوندو کتابچو کې مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دې:

د الف او د ادب د کلمي د اساساتو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي او د دوی قلمونه دې جوړ کړي.

د ادب کلمه په پښل او خود کار قلم تمرین کړئ!
کورنۍ دنده:

دوه و شتم لوست

باران

موخه: د کړسي په خط باندې د باران له کلمې د لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د ب توری څو ډوله لیکل کېږي؟

۲. پوهیږئ چې باران څه ته وايي او څه گټه لري؟



فعالیت:

زده کونکي دې د کړسي په خط د باران کلمه په خپلو کتابچو کې په نې قلم مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دي:

د ب توری او د باران کلمه د کړسي په خط په توره تخته او د هغو د ځانگړتیاوو په هکله زده کونکو ته پوره معلومات ورکړي.

د باران کلمه په پینسل او خود کار قلم تمرین کړئ!
کورنۍ دنده:

در ویشتم لوست

جوار

موضوع: د کرسی په خط باندي د ج د توری د اساساتو او د جوار د کلمې له لیکلو سره د زده کونکو بلیدل.

پوښتني:

۱. د جوار و په باره کي یوه جمله و و ابي ؟
۲. د ج توري په کاسه کي څو ټکي دي ؟



فعاليت:

زده کونکي دي په ډول ورويشل شي د ټکو ايښودلو او د جوار د کلمې په هکله دي خبرې اتري وکړي او بيا دي د جوار کلمه د کړکي په خط په خپلو کتابچو کي مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکي دي:

په پرزته تمرين کي زده کونکو ته د ج د توري او د جوار د کلمې په اړه لنډه معلومات ورکړي . د مشق کولو په وخت کي دي لازمه لارښوونه ورته وکړي.

په پينسل او خودکار قلم د جوار کلمه تمرين کړي!

څلورويشتم لوست

درمل

موضوعه : د درمل د کلمې له سمو لیکلو سره د زده کورنکو اشنا کول.

پوښتني:

- ۱- د درمل په ارزښت پوهیږئ؟
- ۲- څو کلمې چې د دال په توري پیل کیږي و وایي؟



درمل

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنۍ تمرین د ښوونکي په مرسته په خپلو کتابچو کې د نۍ په قلم مشق کړي او د دال توری دې د ټکو له ایښودلو سره تمرین کړي.

گران ښوونکي دې:

د دال توری د ټکو له ایښودلو سره دوی ته ورزده کړي او د درمل د کلمې د لیکلو په وخت کې دې دوی ته د قلم حرکتونه وروښی.

کورنۍ دنده: د درمل کلمه په قلم او پینسل تمرین کړئ!

پنځه ويستم لوست

رښتيا

موضوع: د کړسې په خط د رښتيا د کلمې له سمو لېکللو سره د زده کونکو بلديدل.

پوښتني:

۱. د وگړو په ژ وندانه کې رښتيا ويل څه ارزښت لري؟
۲. خلك و لې رښتيا و يوځي خو ښوي؟



رښتيا رښتيا

فعاليت:

زده کونکي د پورته کلمې په اساساتو خبرې وکړي او بيا دې هغه د نې په قلم مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

د قلم د حرکتونو، د پورتنۍ کلمې د اساساتو او د رښتيا ويلو په هکله زده کونکو ته معلومات ورکړي.

زده کوونکي دې له مور او پلار سره د رښتيا وپلو په هکله و خبرېږي او پورته کلمه دې تمرين کړي.

کورنۍ دنده:

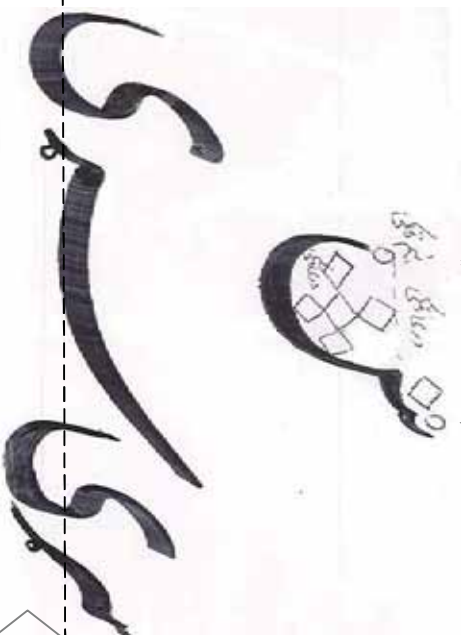
شپږ ویشتم کورس

سری

موضوع: د کورس په خط دسری د کلمې له لیکلو سره د زده کورنکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د س توری د سري له کلمې نه پرته په تورو کلمو کې و پلي شی؟
۲. ښه سری کوم صفتونه لري؟



فعالیت:

زده کورنګي دې د ښه سري په صفونو په خپلو کې وغږېږي او بیا دې د خپلو خبرو پایلي نورتو ته ووايي او وروسته دې پورته کلمه د نې په قلم تمرین کړي.

ګران ښونکی دې:

د زده کورنکو خبرو او پوښتنو ته غوږ ونيسي او دوی ته دې د س توری ټکي اېښودل ور زده کړي. د نې په قلم حراکتونو يې وپوهي.

پورته کلمه په قلم، پېنسل او خود کار مشق او تمرین کړئ!

ګورنۍ دنده:

اوه ويستم اوست صندوق

موضوع: د ص د توري د اساساتو او د صندوق د کلمې له سيمو لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د صندوق د کلمې کوم توري د کرسې خط د لاندې راځي؟
۲. له صندوق څخه څه گټه اخيستل کېږي؟



صندوق مشق

فعاليت:

زده کوونکي، دې په دوو ډلو ورپېشل شي هغه کلمې چې د ص په توري پيل کېږي پيدا کړي او بيا دې هغه وليکي او يو بل ته دې وښيي. وروسته دې د صندوق کلمه مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکي دي:

له هرې ډلې سره د کلمو په پيدا کولو کې مرسته وکړي د صندوق او د هغه په گټو دې ورته وغږېږي او بيا دې پورته کلمه پرې تمرين کړي.

کورنۍ دنده:

د صندوق کلمه مشق او تمرين کړئ!

اته ویشتم کوست

طوطي

هوخه: د ط توری د اساساتو او د کرسی په خط د طوطي له کلمې د سمو لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتني :

- ۱- د واو توری له کوم توري وروسته راځي؟
- ۲- طوطي مو لیدلی دی؟
- ۳- کولای شئ چې د طوطي شکل انځور کړئ؟



طوطي

فعاليت:

زده کونکي دي د (ط) د توري اساسات په پام کې و نیسي او د طوطي کلمه دي مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دي:

د تیرلگي په توره تخینه د نې قلم حرکونه زده کونکو ته وررښيي.
د ط د توري اساسات او د طوطي د کلمې په هکله دي دوي ته معلومات ورکړي.

زده کوونکي دي له خپلو لویانو څخه د طوطي په اړه معلومات راغونډ کړي او د طوطي کلمه دي تمرین کړي.

کورنۍ دنده:

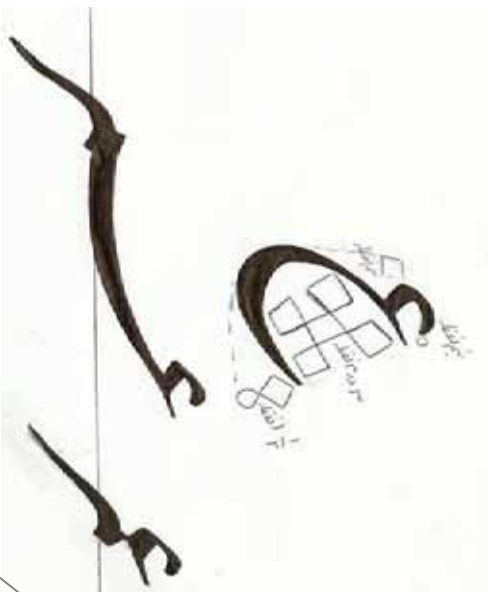
نهنه و ښتم لوست



موضوع: د عمر د کلمې له سمو لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کېدل.

په ښېنې:

۱. د حضرت عمر (رض) په هکله موڅه او ریدلې دي؟
۲. د عمر لومړنۍ تورۍ کوم دي؟



فعالیت:

پورته تشرین د نۍ په قلم د کړسې په خط مشق کړئ او هڅه وکړئ چې نړاکنونه یې په پام کې ونیسئ.

گران ښوونکی دي:

د حضرت عمر (رض) په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي او د عمر د کلمې د لېکلو په وخت کې دې دوی ته لازمه لارښوونه وکړي او دغ د تورې په اساساتو یې وپوهوي.

کورنۍ دنده: د عمر کلمه په نۍ قلم څو واړه تیرین کړئ!

دېرشم لوست



موخه: د **ف** د توري ټکي ايښودنه او د کوسي په خط باندې د فقير د کلمې له لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د فقير کلمه له څو تورو څخه جوړه شوېده؟
۲. د فقير د کلمې لومړنی او وروستی توری کوم دي؟



فعاليت:

زده کوونکي دې د فقير د کلمې د تورو په اړه فکر وکړي او د ف د توري د ټکو ايښودنه دې زده کړي او پورتنۍ کلمه دې د نې په قلم څو واره مشق او تمرين کړي.

گران ښونکی دې:

د ټولگي په توره تخښه د قلم څو کتنه زده کوونکو ته ورزده کړي او د فقير د کلمې د تورو په اړه دې دوی ته معلومات ورکړي او د خط د اساساتو او تراکتونو په هکله دې ورته وغږېږي.

کورنۍ دنده:

پوړتنۍ کلمه په پينسل او خود کار تمرين کړي!

یو دیر شم لوست

قهار

موضوع: د (ق) د توري ټکي ايښودنه او د کړسي په خط د قهار د کلمې له سمو لېکلو سره آشنا کيدل.

پوهښتني:

۱. آیا پوهیږئ چې قهار د چا نوم دی؟
۲. د (ق) توری چې د کلمې په منځ کې راشي کوم شکل غوره کوي؟



فعالیت:

زده کورنکي دې د (ق) توري او د قهار د کلمې په هکله خبرې وکړي او بیا دې په نې قلم پورتنی مشق تمرین کړي.

گران ښوونکی دې:

د پېر لگي په توره تخښه د قلم حركونه زده كورنكو ته ور وښيي او د قهار د کلمې په اړوند دې دوی ته پوره معلومات ورکړي.

پورتنی تمرین د کړسي په خط په پنسل او خود کار قلم و لیکئ!

کورنۍ دنده:

دوه دېرشم لوست

کړو

موضوع: د **ک** د توري د ټکي ايښودني او د کړسي په خط د کړو د کلمې له لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د څو کلمو نوم اخيستلی شئ چې لومړی توری يې ک وي؟
۲. ولې خلک د کړو خوړاک خوښوي؟



کړو

فعاليت:

زده کوونکي دې د **ک** د توري او د کړو د کلمې په هکله فکر وکړي او بيا دې هغه د نې په قلم مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

د نې قلم حرکتونه د ټولگي په توره تخښه زده کوونکو ته وروښايست.

پورتني کلمه د کړسي په خط په پښل او خود کار قلم تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

درې دېرشم لوست



مرخه : د **ل** د توري ټکي ايښودنه او د کرسې په خط د ليلي د کلمې له لېکلو سره د زده کوونکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د لیلی د کلمې د دوو لاملونو تر منځ کوم توری پروت دی؟
۲. د لیلی کلمه له څو تورو څخه جوړه شوې ده؟



فعاليت:

زده کوونکي دې د پورتي مشق په هکله ژور فکر وکړي او بيا دې د نې په قلم هغه مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

زده کوونکو ته د نې قلم حرکونه د ټولگي په توره تخښه وليکي تر څو دوي د قلم په حرکونو وپوهيږي.

د کرسې په خط باندې پورته کلمه په پينسل او خود کار قلم تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

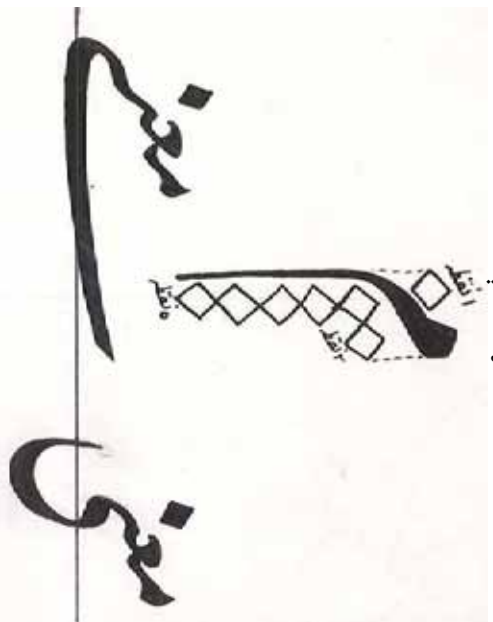
څلور دېرشم لوست

معنی

موضوعه: د م د توري ټکي ايښودنه او د کرسې په خط د معنی د کلمې له لېکلو سره د زده کونکو آشنا کيدل.

پوښتني:

۱. د م د توري کاسه د کرسې د خط په کومې خوا ته پرته ده؟
۲. د معنی کلمه له څو تورو څخه جوړه شوې ده؟



فعاليت:

زده کونکي دې د **م** د توري د ټکي ايښودلو او د معنی د کلمې په اړه له يو بل سره خبرې اتري وکړي او بيا دې پورته تمرين د نې په قلم مشق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

تاسې پوهېږئ چې د هرې کلمې د لېکلو په وخت کې د قلم حرکونه بدلون مومي نو ځکه بيا بيا يادونه کړو، چې: د قلم حرکونه زده کونکو ته ورزده کړئ او هڅه وکړئ چې د دوی استعمالونو ته وده ورکړئ د دوي له سويې سره سم د خط اساسات ورته وښايست.

پورته کلمه په قلم او پنسل د کرسې په خط
تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

پنځه دېرشم لوست

نړۍ

موخه: د **ن** د توري د ټکي اېښودني او د کړسي په خط دنړۍ د کلمې له لېکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتي:

- ۱- د نړۍ په کلمه کې د پښتو د ژبې ځانگړي توري په گوته کړئ؟
- ۲- د نړۍ کلمه له څو تورو څخه جوړه شوېده؟



نړۍ

فعالیت:

زده کونکي دې د **ن** توري ټکي اېښودلو ته څېر شي تر څو دوی په دې وپوهېږي چې د **ن** د توري اساسات څه شي او بیا دې د **ن** توري له اساساتو سره او د نړۍ کلمه په نې قلم مشق او تمرین کړي.

گران ښوونکی دي:

د **ن** د توري اساسات لکه چې پاس درښودل شوي دي، داسې معلومېږي چې د **ن** د پیل لوړوالی څو ټکي او کاسه يې څو ټکي او بیرته پورته کول يې څو ټکي دي. په دې اړه زده کونکو ته پوره لارښوونه وکړي او پورتني فعالیت دې پرې سرته ورسوي.

کورنۍ دنده:

د نړۍ کلمه مشق او تمرین کړئ!

شپږ دېرشم لوست

وړور

موضوع: د ((و)) د توري د اساساتو او د وړور د کلمې له سمو لېکلو سره
د زده کورنکو آشنا کول.

پوښتني:

۱. د وړور د کلمې په اوريدو سره څه و لولي (احساس) درته پيدا کېږي؟
۲. د وړور کلمه په کوم توري شروع او په کوم توري پای ته رسېږي؟



وړور

فعاليت:

زده کورنکي دې د نې قلم حرکتونه د لېکلو په وخت کې په پام کې ونيسي او بيا دې هغه مشتق او تمرين کړي.

گران ښوونکی دې:

د نې قلم حرکتونه او د ((و)) توري اساسات زده کورنکو ته ور زده کړي او هڅه دې وکړي چې د ((و)) توري اساسات او د قلم حرکتونه زده کونکي خپل ذهن ته وسپاري.

پورته کلمه په قلم، پېنسل او خودکار مشتق او تمرين کړئ!

کورنۍ دنده:

اوه دیرشم لوست

هگی

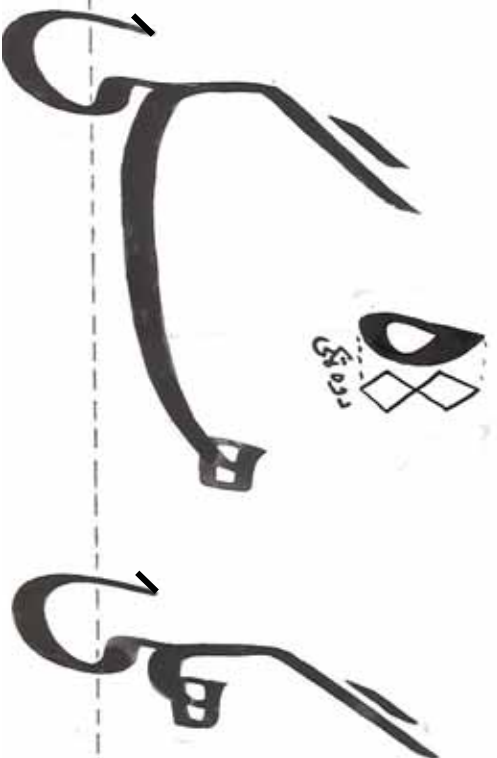
موضه: د ه د توري ټکي اښودنه او د کوسي په خط د هگي د کلمې له لیکلو سره د زده کونکو آشنا کول.

پوښتي:

۱. هگي، خورل څه گټه لري؟
۲. د هگي، کلمه له څو تورو څخه جوړه شویده؟

د هگي د توري د ټکو اښودنه او د هگي د کلمې په اړه له لیر بل سره خبرې وکړئ او بیا د نې په قلم دغه کلمه مشق او تمرین کړئ.

فعالیت:



گران ښوونکی دي:

زده کوونکرتنه د ((ه)) توري د ټکو اښودني او د هگي، د کلمې په هکله پوره معلومات ورکوي او هڅه دې وکړي چې د ((ه)) توري کش شوی حالت ور وپيژني.

کورنۍ دنده: کلمه په قلم او یا پینسل باندې تمرین کړئ!

آته دیرشم لوست

یوم

موضوع: د ((ی)) د توري د ټکي اېښودنې او د کړسي په خط د یوم د کلمې د لېکلو له طریقې سره آشنا کول.

پوښتني:

۱. یوم د څه لپاره په کار یږي؟
۲. تر او سسه مو د تورو ټکي اېښودنه لیدلې وه؟



فعالیت:

زده کوونکي دې د یوم کلمه او د ((ی)) د توري له ټکي اېښودنې سره سره څو ځلي تمرین کړي او د خپل ښوونکي له نظره دې تیر او خپلو تیرتو ته دې پوره پاملرنه وکړي او د اصلاح کولو هڅه یې وکړي!

گران ښوونکی دې:

د یوم کلمه د کړکې په قلم د زده کوونکو په مخکې مشق کړي تر څو دوی د مشق کولو په طریقته او د قلم په حرکتو وپوهیږي. د هر زده کوونکي کار وګورئ او دوی ته لازمه لارښوونه وکړئ او په هغو ټکو چې د ((ی)) د توري جګوالی دوه ټکي او اوږدوالی یې دري ټکي کېږي په دې هکله دې معلومات ورکړي.

کورنۍ دنده:

د نۍ په قلم، پېنسل او خود کار قلم پورتنۍ کلمه څو څو واره تکرار کړئ!

۱۰۰۰ سے زائد لفظوں پر مشتمل اردو لہجوں کی فہرست

اردو لہجہ	اردو لہجہ کی فہرست	اردو لہجہ کی فہرست	اردو لہجہ کی فہرست
اردو لہجہ	ا	ا	ا
پنجاب	ب ب ب ب ب	ب ب ب ب ب	ب
پنجاب	ج ج ج ج ج	ج ج ج ج ج	ج
پنجاب	د	د	د
پنجاب	ر	ر	ر
پنجاب	س س س س س	س س س س س	س
پنجاب	ص ص ص ص ص	ص ص ص ص ص	ص
پنجاب	ط ط ط ط ط	ط ط ط ط ط	ط
پنجاب	ع ع ع ع ع	ع ع ع ع ع	ع
پنجاب	ف ف ف ف ف	ف ف ف ف ف	ف
پنجاب	ق ق ق ق ق	ق ق ق ق ق	ق
پنجاب	ک ک ک ک ک	ک ک ک ک ک	ک
پنجاب	ل ل ل ل ل	ل ل ل ل ل	ل
پنجاب	م م م م م	م م م م م	م
پنجاب	ن ن ن ن ن	ن ن ن ن ن	ن
پنجاب	و	و	و
پنجاب	ہ ہ ہ ہ ہ	ہ ہ ہ ہ ہ	ہ
پنجاب	ی ی ی ی ی	ی ی ی ی ی	ی

۱۱ فصلیہ کتبہ کی تہذیب و تمدن

الفصلیہ کتبہ کی تہذیب و تمدن	تہذیب و تمدن کی تہذیب و تمدن	تہذیب و تمدن کی تہذیب و تمدن	تہذیب و تمدن کی تہذیب و تمدن
۱			۱
ب	بیر بند بر	بے بے بر	ب
ج	جہ جہ جہ جہ	جہ جہ جہ	ج
د			د
س	س س س س	س س س س	س
ص	ص ص ص ص	ص ص ص ص	ص
ط	ط ط ط ط	ط ط ط ط	ط
ع	ع ع ع ع	ع ع ع ع	ع
ف	ف ف ف ف	ف ف ف ف	ف
ق	ق ق ق ق	ق ق ق ق	ق
ک	ک ک ک ک	ک ک ک ک	ک
ل	ل ل ل ل	ل ل ل ل	ل
م	م م م م	م م م م	م
ن	ن ن ن ن	ن ن ن ن	ن
و			و
ہ	ہ ہ ہ ہ	ہ ہ ہ ہ	ہ
ی		ی ی ی ی	ی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**